

## Čís. 5783.

Náležitosti skutkovej podstaty padelania súkromných listín podľa § 401 tr. zák. po subjektívnej stránke.

(Rozh. zo dňa 5. januára 1937, Zm IV 293/36.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti obžalovanému zo zločinu padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403, č. 4 tr. z., vyhovel zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva, z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, č. 1 a) tr. p., zrušil rozsudky oboch nižších súdov a uznal obžalovaného vinným zločinom padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403, č. 4 tr. z., ktorý spáchal tak, že dňa 12. mája 1930 v M. padelal na postupnej listine uznávacie osvedčenie M. o postúpení pohľadávky obžalovaného proti nemu vo výške 35.000 Kč na T. banku, teda že zhotovil nepravú súkromnú listinu a použil jej k tomu, aby sa tým dokazovala zmena záväzku v hodnote prevyšujúcej 20.000 Kč.

### Z d ô v o d o v:

Odvolací súd zistil súhlasne so súdom prvej stolice, že obžalovaný vyhotovil pre T. banku listinu, podľa ktorej postúpil tejto banke svoju obchodnú pohľadávku vo výške 35.000 Kč, ktorú mal údajne proti M., a že na tejto postupnej listine sám pripojil doložku, podľa ktorej M. vzal tento postup pohľadávky obžalovaného na vedomie, v znení (v preklade): »Vzaté na vedomie. S., dňa 13. mája 1930«, ku ktorej pripojil razítko: »M., S.« a podpis M.

Nižšie súdy oslobodily obžalovaného od obžaloby pre zločin padelania súkromnej listiny podľa §§ 401 a 403, čís. 4 tr. z. v podstate preto, že obžalovaný so súhlasom M. podpisoval aj iné listiny, ktorými ho zaväzoval, jeho menom, že obžalovaný v dobe postupu skutočne mal proti M. požiadavku vo výške 35.000 Kč, postup M-ovi oznámil, že sa preto považoval dôvodne za oprávneného k podpisu M-a aj na túto postupnú listinu a učinil to bez zlého úmyslu bona fide.

Podľa toho oslobodily nižšie súdy obžalovaného pre nedostatok skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý bol žalovaný, po subjektívnej stránke, teda podľa § 326, čís. 1 tr. p. a nie podľa § 326, čís. 2 tr. p., ako je v rozsudku súdu prvej stolice uvedené. Je preto prípustná zmätočná sťažnosť verejného žalobcu, založená na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p., ktorá dovodzuje, že skutková podstata inkriminovaného trestného činu je daná aj po subjektívnej stránke.

Tejto zmätočnej sťažnosti neľze odopreť oprávnenia.

K naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, uvedeného v § 401 tr. z., po subjektívnej stránke sa vyžaduje len vedomie pachateľovo o tom,

že osvedčenie súkromnej listiny o trvaní, zmene alebo zániku záväzku alebo práva nepochádza od tej osoby, ktorá je uvedená v listine ako osvedčujúca sa, a úmyselné použitie takej listiny k súdnemu alebo mimosúdnemu dôkazu. Nevyžaduje sa však ani úmysel spôsobiť druhému škodu, alebo získať upotrebením padelanej listiny bezprávny prospech, lebo pre rozlíšenie trestnosti je podľa § 402 a § 403, čís. 4 tr. z. rozhodná len hodnota záväzku, alebo práva na ktoré sa listina vzťahuje, a nie výška zamýšľanej alebo skutočne spôsobenej škody. Týmto ustanovením sa teda chráni len pravosť súkromných listín, použitých ako dôkaz o trvaní, zániku alebo zmene majetkového práva.

Zistil-li tedy vrchný súd, že osvedčenie M-a na postupnej listine vyhotovil sám obžalovaný, a to takým spôsobom, ako keby pochádzalo priam od menovaného jeho dlžníka, je možné z toho bezpečne odvodiť ten právny záver, že obžalovaný vedel, že doložka tá je padelaná, totiž, že nepochádza od tej osoby, ktorá bola v nej označená, a že úmyselne tejto padelanej listiny použil k dokazovaniu toho, že M. vzal na vedomie, že namiesto obžalovaného nastúpila ako veriteľka T. banka, tedy k dokazovaniu zmeny záväzku M.

Pre posúdenie viny obžalovaného je preto bezvýznamné, či sám mal proti M. v dobe vyhotovenia postupnej listiny pohľadávku a v akej výši a či skutočne bol oprávnený menom M. konať, alebo či mohol predpokladať, že M. bude dodatočne s jeho opatrením súhlasiť a či uvedomil M-a o postupe, alebo nie, lebo i v tom prípade, že by bol býval mal oprávnenie konať v zastúpení M., mohol sa zodpovednosti podľa § 401 tr. z. vyhnúť len tým, že by bol doložku na postupnej listine vystavil tak, aby z nej bolo zrejmé, že ju pripísal sám v zastúpení svojho zmocniteľa, nebol by však oprávnený vyhotoviť doložku o vzatí postupu na vedomie tak, ako by pochádzala od osoby v nej uvedenej, keďže o p r á v n e n e j b a n k e zjavne záležalo len na pôvodnom, záväznom osvedčení tejto osoby. Obžalovaný musel si byť vedomý toho, že z jeho činu môže nastať pre T. banku právna ujma, lebo musel myslieť na to, že neuzná-li dodatočne M. svoju dlžobu, banka nebude mať oproti nemu (M.) vážny písomný dôkaz, ktorý obžalovaný predstieral, používajúc pri postupe pohľadávky voči T. banke padelaného osvedčenia M.

Vykazuje tedy zistený čin obžalovaného všetky náležitosti zločinu padelania súkromnej listiny nielen po objektívnej, ale aj po subjektívnej stránke podľa § 401 tr. z. a keďže hodnota záväzku, na ktorý sa padelanie vzťahovalo, prevyšuje dvacať tisíc Kč, kvalifikuje sa jeho čin podľa § 403, čís. 4 tr. z. Bolo preto vyhovené odôvodnenej zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa boli podľa § 33, odst. 1 por. nov. zrušené z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. a obžalovaný bol uznaný vinným týmto trestným činom.

#### Čís. 5784.

Vládní komisař podle § 105 obec. zřízení pro Čechy není vrchností podle § 187 tr. zák. v oněch obcích, ve kterých je zřízen podle zákona čís. 165/1920 Sb. z. a n. státní úřad policejní.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1937, Zm I 1320/36.)